

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK
12. MAJ
1989

Letnik XLIV.
Štev. 35 (2458)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
1000 din

P. b. b.

Haider že podpira „domovini zveste“

Tudi kot designirani koroški deželni glavar Haider ne bo postal nezvest svojim „domovini zvestim društvom“. Te ni hvalil le v prvi televizijski izjavi po sklenitvi pakta z ÖVP, še posebej jih je izpostavil kot resne partnerje ob „omizju“, in kateremu naj bi prisledli tudi zastopniki slovenske narodne skupnosti. Smo torej spet v času, ko Slovencem podtikajo domovinsko nezvestobo. Toda „zelo zavestna nemško-koroška miselnost – še posebej deželnega glavarja – Koroški še nikoli ni koristila.

Dvojezični pouk: maja prijave!

V mesecu maju je na Koroškem vpisovanje šolarjev-začetnikov v ljudsko šolo. To je tudi čas prijav k dvojezičnemu pouku. Za točen termin vpisovanja se pozanimajte pri vodstvu posamezne šole.

Izkoristimo možnost in poskrbimo, da se bo čim več otrok učilo v obeh deželnih jezikih!

Haider, ne hvala!

V torek se je odpor proti deželnemu glavarju Haiderju prvič manifestiral tudi pred deželno vlado. Komite osebnosti iz raznih političnih skupin in svetovnih nazorov je sočasno, ko so trajali pogovori med ÖVP in FPÖ o novem deželnem glavarju, izpričal svojo zaskrbljenost, da bodo med drugim tisti, „ki sejejo ločitev, pač poželi Haiderja“.

Slovenci od Haiderja nimamo kaj pričakovati!

Na Koroškem je odločeno, premik v desno je dokončen! To je na kratko povzetek ponedeljkovega dogovora med koroško ljudsko in svobodnjaško stranko, ki predvideva izvolitev desničarja dr. Jörga Haiderja za deželnega glavarja za celotno legislaturno periodo koroškega deželnega zbora, se pravi, do leta 1994!

Za slovensko narodnostno skupnost na Koroškem ta dogovor, ki bo v naslednjih dneh z izvolitvijo Haiderja

samo še formalno potrjen, pomeni, da od novega deželnega glavarja, ki je po vsej Avstriji in preko meja znan po svoji ponemčevalni nemškonacionalni politiki ter po drugih nastopih, na katerih se je izkazal za enega glavnih zagovornikov boja nemških nacionalistov in večnih večrajšnežev proti slovenski manjšini na Koroškem, nima kaj pričakovati.

V prvi reakciji na dogovor med ljudsko stranko in svobodnjaki je Zveza slovenskih

organizacij na Koroškem v tiskovni izjavi poudarila, da slovenska narodnostna skupnost v Haiderju ne more videti svojega novega deželnega glavarja ter da prav Haider na Koroškem krepi „primitivni antislovenizem“. ZSO nadaljuje, da je prav Haider sprožil vse iniciative v škodo slovenske narodnostne skupnosti.

V izjavi ZSO je nadalje rečeno, da ni mogoče mimo diskusije o Haiderjevem odnosu do polpreteklosti ter

žalitve vseh tistih, ki so trpeli in umirali pod nacizmom. „S svojo politiko Haider ni zrel za današnjo Evropo“, izjavlja ZSO in meni, da bo deželni glavar Haider veliko breme za Koroško ne samo v evropskem obsegu, temveč še posebno za Delovno skupnost Alpe-Jadran, ki se zavzema za sodobno in odprto politiko sodelovanja preko meja ter za spoštovanje sosednjih kultur in jezikov.

(dalje na 2. strani)

Že kar v prvi izjavi je Haider pokazal svoj pravi obraz: ZSO je ozmerjal kot komunistično organizacijo, ki ne zastopa narodno skupnost, ampak strankarsko politične interese. To je dokaz, da v FPÖ podpirajo nemškonacionalne in fašistoidne tendence, je dejal tajnik ZSO Sturm. „Cepljenje in izrivanje sta bila že vedno elementa manjšinske politike FPÖ.“ K Haiderjevi izjavi, da „ima z zavestnim nemško-koroškim mišljenjem tudi razumevanje za manjšino“, pa je Sturm dejal: „To je zgodovinska ironija, saj je že prvi nacistični koroški deželni glavar Pawlovsky leta 1938 v Šentjakobu uporabil skoraj iste besede. Sledile pa so izselitve, usmrtitve in anti-fašistični upor.“

PREBERITE

- 2 Heute im Slovenski vestnik
- 3 Dunaj: Komemoracija za selske žrtve
- 4 Lipuš in Fuchs brala v Šentjakobu
- 5 Koroška v zrcalu
- 6 Prireditveni koledar
- 7 V tem tednu na televiziji in v radiu
- 8 Slovenski vestnik vsepovsod – Tek prijateljstva

Protest v Ljubljani

LJUBLJANA – Potem ko so miličniki minuli petek pred Kliničnim centrom v Ljubljani aretirali Janeza Janšo, ko je prišel na pregled in ga

odvedli na prestajanje v kazensko poboljševalni dom v Dob, se je zganila vsa slovenska demokratična javka (dalje na 3. strani)

Sosvet: „Pomožna konstrukcija“ pravno oporečna!

Urad zveznega kanclerja je – kot smo že poročali v prejšnji številki – osrednjima organizacijama koroških Slovencev poslal pismo o predvidenem sestavu manjšinskega sosveta. V načrtu je kot zastopstvo koroških Slovencev predvidenih osem članov Narodnega sveta, od tega štirje nadomestni na sedežih ZSO. Taka konstrukcija pa ne bi bila pravno izvedljiva, oz. tudi ne bi mogla obveljati v primeru pritožbe na upravno sodišče. To se je razjasnilo, ko so se na Dunaju člani delegacije ZSO pogovarjali z zveznim ministrom inž. Ettlom.

Kot je v zadevi sosveta za slovensko narodno skupnost na Koroškem dejal šef

ustavne službe pri Uradu zveznega kanclerja dr. Holzinger, pismeni predlog, ki so ga prejele stranke in organizacije, namreč „pravno ne predstavlja najboljše rešitve“, temveč je le „pomožna konstrukcija“. Predlog ne bi zdržal pravnih ugovorov ali pritožb. Tega se zavedajo tudi v uradu zveznega kanclerja.

Delegacija ZSO, ki so jo sestavljali predsednik dipl. inž. Feliks Wieser, podpredsednika Ludvik Ogris in Franc Kukovica ter tajnik dr. Marjan Sturm, je v zvezi z vprašanjem sosveta poudarila, da bi obvezujoča izjava zvezne vlade o lokaciji, tipu in začetku javne dvojezične

(dalje na 3. strani)

Tragikomika okrog stolčka koroškega deželnega glavarja je odigrana, vzpon svobodnjaške stranke pod vodstvom Jörga Haiderja v avstrijski notranji politiki je nesprejeto, očiten. Od nekdanje VdU, združevalke svoječasnih nacistov, v koli-

KOMENTAR

dr. FRANCIJA ZWITRA

NEZADRŽEN VZPON HAIDERJA

kor se niso že prej znašli v velikih strankah, in kratkotrajnega medobdobja ob začetku osemdesetih let, ko so svobodnjaki pod nesrečnim Stegerjem prišli celo do vladnih časti, s tem pa hkrati tudi zgubili volilce in člane, se je Haiderjeva stranka po svojem kongresu v Innsbrucku opomogla, nanovo formirala ter zdaj določa ideološko smer, taktiko in strategijo desnega političnega tabora v Avstriji.

Priča smo polarizaciji avstrijskega političnega življenja: s spretno mešanico demagoških, populističnih ter nemškonalnih gesel in (deloma) upravičeno kritiko etablirane politike in etabliranih politikov (partijske knjižice, korupcija i. pd.) si Haider pridobiva potencial, o katerem njegova predhodnika Peter ali Steger še sanjati nista mogla. In to iz vseh družbenih slojev in vseh starostnih struktur prebivalstva.

Haider je spoznal, da je njegov potencial širši od nemškonalnega tabora ali - v Avstriji skoraj neobstoječega - klasičnega liberalnega tabora. Za obdržanje teh volilcev mu zadostujeta Trattningova oz. Schmidtova - in nekaj njegovih primerenih besed na pravem mestu ob pravem času. Doma tako v vaških diskotekah kot v pivnicah na podeželju širi svojo vsenavzočnost in hromi političnega nasprotnika, ki vanj strmi kot zajec v kačo.

Zlasti pa je v zadnjih tednih v doslej več ali manj cementirano avstrijsko strankarsko politiko vnašal tudi novo kvaliteto: s svojo jasno izpovedjo v volilnem boju na Koroškem, Solnograškem in Tirolskem, namreč, da se svobodnjaki pod njegovim vodstvom potegujejo izključno za meščansko vladno, je opustil doslej veljavno stališče FPÖ, ki se je v preteklosti trudila profilirati kot stranka sredine in izenačitve političnih taborov.

S to izjavo pa je hkrati zase pridobil ideološko vodstvo avstrijskega meščanstva, ki se samo z združevanjem svojih sil lahko znebi neljubljene in ne več potrebne (dosedanje) socialdemokratskega vladnega partnerja.

Tako nastavljena limanica je na Koroškem očito že rodila sadove; globoko negotovost vseavstrijske ljudske stranke, kako reagirati na to svobodnjaško ofenzivo, pa izpričuje sprememba na čelu ÖVP, ki je samo izraz popolne politične brezglavnosti in je lahko le zgolj prehodna rešitev.

Haiderjeva strategija, ki ga doslej izkazuje kot nevarno spretnega populističnega politika skrajne desnice in ki je končno strategija trdnega

jedra avstrijskega meščanstva (kar ne nazadnje dokazuje tudi preusmeritev finančnih tokov industrije in gospodarstva v blagajne svobodnjaške stranke - le kmetijstvo v svoji identifikaciji z Raiko še ni reagiralo v tem smislu in opazuje trenutni politični razvoj), v Evropi ni edinstven pojav: podoben razvoj je bilo opaziti v Franciji, kjer pa je vzpon desnoekstremističnega voditelja „Front national“ Le Pena že ustavljen.

Toda, kar velja za Francijo, še zdaleč ne velja za Avstrijo: stoletja trajajoča republikanska tradicija francoskega ljudstva, globoka antifašistična zavest, ki zajema tudi meščanske sloje, borbena levica ter organizirano delavstvo, ki ve, kdaj je potreben skupen in združen nastop ne glede na strankarske diferenciacije, in ne nazadnje liberalni tisk, so kmalu preprečili nemoteno rast lepenskih dreves v francoska nebesa.

Lastnosti, ki so v Avstriji povsem nerazvite; demokratične sile in levica Haiderju na Koroškem vsekakor niso bili kos, predvsem po krivdi koroške socialdemokracije, ki se svobodnjakom v nobenem trenutku ni ofenzivno postavila po robu, marveč jih je v marsičem hotela prehiteti celo iz desnih pozicij - zato tudi njihovo tarnanje ob izgubi deželnega glavarja ne zasluži niti ene solze, izgubo si imajo pripisati izključno sami sebi.

Vprašanje pa je, ali bo vseavstrijska levica kos Haiderjevemu napovedanemu naskoku na avstrijsko vladno. Prav gotovo ne z dosedanjo taktiko, ki na eni strani neprenehoma kriči: glejte ga, fašista! po drugi strani pa tudi doslej predvsem na Dunaju zelo priljubljena taktika „popolne ignorance“ ne bo zalegla. Teme, ki jih odpira, so namreč teme dnevne politike, malih ljudi, pa čeprav niso teme visoke hiše, so pač teme hišnikov. In ti so med drugimi njegovi volilci, pa četudi nosijo v žepu socialistično partijsko knjižico, da imajo posel hišnika v občinskem stanovanju.

Skupnemu ideološkemu naskoku meščanskega tabora in desnice mora slediti skupen odgovor levice, ki pa je trenutno v defenzivi in je samo še po sreči (in morda zaradi osebnosti Vranitzkega) v vladni premoči. Skupno preprečiti formiranje in nemoten pohod meščanstva pod vodstvom Jörga Haiderja v tako imenovano „tretjo republiko“ je naloga časa.

Kajti številka ali pojem „tretji“ sta bila za Avstrijo - in preko nje za ves svet - enkrat že usodna.

HEUTE IM

SLOVENSKI VESTNIK

„Haider nicht Landeshauptmann der Kärntner Slowenen“

In einer ersten Stellungnahme des Zentralverbandes slowenischer Organisationen zur Designierung Haider zum Landeshauptmann durch die ÖVP heißt es, daß die slowenische Volksgruppe Haider nicht als ihren Landeshauptmann sehen kann. „Haider war es nämlich, der den primitiven Antislovenismus in Kärnten gesellschaftsfähig gemacht und der alle wesentlichen, gegen die Interessen der Volksgruppe gerichteten Initiativen eingeleitet hat“, heißt es in der Presseaussendung des Zentralverbandes in der auch festgehalten wird, daß sein Verhältnis zur jüngsten Vergangenheit, seine Beleidigungen all jener, die unter dem Nationalsozialismus gelitten hatten, nicht wegdiskutiert werden können“.

In der Erklärung wird ferner betont, „daß mit dieser Politik Haider nicht europareif ist und daher für das Land Kärnten eine große Belastung darstellen wird. Es mag stimmen, daß man mit ewiggestrigen Signalen in Kärnten

Wahlen gewinnen kann, jedoch für Europa, für die Arbeitsgemeinschaft Alpen-Adria und für eine moderne, aufgeschlossene Politik ist das eine Zumutung“. Die Demokraten im Lande seien daher aufgerufen, der deutsch-

Haider bestätigt Befürchtungen: Anleihe bei erstem Nazilandeshauptmann Pawlovsky?

„Schneller als erwartet hat der designierte Landeshauptmann Haider sein wahres Gesicht gezeigt. Seine Verunglimpfung des Zentralverbandes als kommunistisch bestätigt wieder einmal, daß von der FPÖ deutschnationale und faschistoide Tendenzen gefördert werden. Spaltungs- und Ausgrenzungspolitik waren schon immer wesentliche Elemente der FPÖ-Volksgruppenpolitik in Kärnten“, heißt es in einer Erklärung des Sekretärs des Zentralverbandes dr. Sturm. Haider's Ton zeige sich an, wie er mit all jenen umzugehen gedenke, die nicht seiner Meinung sind. Als Ironie der Geschichte bezeichnete sodann Sturm die Erklärung Haider's, mit bewußter deutschkärntner Gesinnung auch Verständnis für die Volksgruppe zu haben, wenn man wisse, daß der erste Na-

zilandeshauptmann von Kärnten Pawlovsky im Jahre 1938, nach der Machtergreifung der Nationalsozialisten, in St. Jakob i. R. davon gesprochen hat, daß ein bewußter Nationalsozialist gerade wegen dieser Gesinnung auch Verständnis für die slowenische Volksgruppe hat. Die Folgen dieses „Verständnisses“ sind bekannt: Vertreibung, KZ, Tod und antifaschistischer Widerstand.

Ein zukünftiger Landeshauptmann, der solche Aussagen trifft, die eine fatale historische Parallele haben, muß damit rechnen auf entschlossenen Widerstand zu stoßen. Es bleibt dabei, Haider's Signale an das Ewig-Gestrige erfordern von allen Antifaschisten und Demokraten: Wehret den Anfängen!“ heißt es abschließend in der Presseaussendung des Zentralverbandes.

Beirat: „Hilfskonstruktion“ ist rechtlich nicht haltbar! Zweisprachige HAK: Bund braucht keinen Antrag Kärntens

Die vom Bundeskanzleramt im Schreiben an die beiden Zentralorganisationen der Kärntner Slowenen derzeit vorgesehene Konstruktion des Volksgruppenbeirates für die slowenische Volksgruppe mit acht Mitgliedern des Rates der Kärntner Slowenen, davon vier Ersatzmitglieder auf den Sitzen des Zentralverbandes slowenischer Organisationen, würde einer rechtlichen Prüfung bzw. einer Anfechtung beim Verwaltungsgerichtshof nicht standhalten.

Dies wurde anlässlich des Gesprächs einer Delegation des Zentralverbandes slowenischer Organisationen mit Bundesminister Ing. Ettl am Montag im Bundeskanzleramt in Wien deutlich. Wie von Dr. Holzinger in Sachen „Beirat für die slowenische Volksgruppe in Kärnten“ ausgeführt wurde, sei der schriftlich an die Parteien und Organisationen ergangene Vorschlag „rechtlich nicht das non plus ultra“, sondern lediglich eine „Hilfskonstruktion“. Der Vorschlag würde rechtlichen Einwänden bzw. Beschwerden nicht standhalten, worüber man sich auch im Bundeskanzleramt be-

wußt sei. Seitens der Delegation des Zentralverbandes slowenischer Organisationen in Kärnten unter Führung von Obmann Dipl. Ing. Feliks Wieser, den beiden Stellvertretern Ludvik Ogris und Franc Kukovica, sowie des Sekretärs Dr. Marjan Sturm wurde zum Problem Volksgruppenbeirat erklärt, daß eine verbindliche Zusage über Standort, Art und Termin einer öffentlichen zweisprachigen Handelsakademie seitens des Bundes für den Zentralverband slowenischer Organisationen eine wesentliche Erleichterung in der Entscheidung über die Be-

nationalen Politik Haider's entschlossen entgegenzutreten, wird vom Zentralverband verlangt, der Haider auch aufgefordert grundlegend umzudenken.“

„Dies müßte bedeuten, daß er eine volksgruppenfördernde und nicht eine restriktive Politik zu seinem Ziel erklärt. Die erste Möglichkeit dazu wäre, daß er der Errichtung einer öffentlichen zweisprachigen Handelsakademie in Klagenfurt/Celovec keine Hindernisse in den Weg legt“, heißt es abschließend in der Erklärung des Zentralverbandes.

Auch die Grüne Alternative spricht sich gegen einen Landeshauptmann Haider aus, „da die Gefahr bestehe, daß Kärnten damit in eine politische Isolation geraten könnte und die internationalen Beziehungen unseres Bundeslandes einen schweren Rückschlag erleiden könnten, aber auch die Volksgruppenpolitik verstärkt unter den Einfluß deutschnationaler Kräfte geraten würde“, heißt es im Grünen Pressedienst. Bundesgeschäftsführer Voggenhuber meinte, daß Haider als Landeshauptmann für die slowenische Volksgruppe keine Verbesserung erwarten lasse und fordert ihn auf, sich öffentlich von seiner Aussage, daß Kärnten erst dann frei sein werde, wenn es deutsch ist, zu distanzieren.

Auch im Pressedienst der KPÖ ist davon die Rede, daß „der Pakt zwischen der Kärntner ÖVP und der FP, der Haider zum Landeshauptmann küren soll, für das Ansehen Kärntens ein schwerer Rückschlag ist.“

schickung des Beirates darstellen würde.

Minister Ing. Ettl wie auch Dr. Holzinger erklärten den Vertretern des Zentralverbandes, „daß nach dem letztem rechtlichen Stand eine Zustimmung Kärntens für eine öffentliche zweisprachige Handelsakademie nicht notwendig sei. Dies bedeute, daß eine formelle Antragsstellung auf Errichtung einer öffentlichen zweisprachigen HAK durch den Landes-schulrat für Kärnten nicht erfolgen müsse und die Installierung der Schule vom Bund aus direkt erfolgen könne. Minister Ing. Ettl sagte der Delegation des Zentralverbandes eine diesbezügliche schriftliche Zusage für die nächsten Tage zu. Wo und wann die öffentliche zweisprachige HAK nunmehr realisiert werde, konnte der Minister jedoch nicht mitteilen.“

Komemoracija za selske žrtve

Tudi slovenski študentje na Dunaju so po svojem obnem zboru po enotedenskem zemanju sape spet krenili k novim dejanjem: konec aprila so se v okviru vsekoletne komemoracije spomnili trinajstih selskih žrtev nacističnih krvnikov, obglavljenih 29. aprila 1943 v dunajski Sivi hiši. Kulturna referentka Marica Kušej je s pesmijo Ericha Frieda opozorila na dostikrat izrinjeno dejstvo, da nevarnost desnega ekstremizma ni ostala samo stvar preteklosti, da moramo računati z njo tudi danes in jutri. Spominski nagovor je imel

Feliks J. Bister, ki je med drugim dejal, da komemoracije take vrste in pokloni našim prednikom ne morejo in ne smejo postati zgolj protokolarni obred. Demokratična zavest in narodni ponos, ki so klicali k odporu naše prednike, naj bi bila merilo tudi današnji generaciji in njihovi angažiranosti v družbi. Komemoracije v spominski sobi današnjega deželnega sodišča sta se udeležila tudi parlamentarni poslanec Karel Smolle ter prvi sekretar ambasade SFRJ na Dunaju Mate Mihajlovič.

„Jezik v osrčju Evrope“

Skrb za razvoj slovenskega jezika in pobude za delo na jezikovnem področju so bile glavne teme razprav na letošnjem srečanju z dvojezičnimi učitelji/cami in vzgojitelji/cami v domovih in vrtcih, ki sta jo pripravila Slovenska prosvetna in Krščanska kulturna zveza pri Toplicarju (gostilna Niemetz) na Plešivcu pri Kotmari vasi. Inicijativna skupina pri Katoliški mladini je predstavila akcijo „Slovenščina, moj jezik“, univ. as. dr. Ludvik Karničar s slavističnega inštituta v Gradcu je predaval o „Slovenščini – jeziku v osrčju Evrope“, Meta Domej pa je predstavila gradivo in dejavnosti Slovenske študijske knjižnice za šolsko mladino.

Protest v Ljubljani

(dalje s 1. strani)

Univerzitetna konferenca mladinske organizacije iz Ljubljane je takoj reagirala in mestnemu sekretariatu za notranje zadeve poslala vlogo za dovolitev javnega shoda 8. maja na Trgu osvoboditve v Ljubljani, ki bi ga pripravila v protest proti aretaciji, ki pa ga je sekretariat za notranje zadeve prepovedal.

Tako je 8. maja ob 18. uri prišlo do razširjenega seje na Trgu osvoboditve, kateri je prisostvovalo več kot 20 tisoč ljudi, po nekaterih ocenah tudi 30 tisoč.

Demokratična javnost v Sloveniji sicer zdaj pričakuje očitek z jugovzhoda države, da gre za izigravanje prepovedi, nihče pa se, upamo, vsaj ne bo mogel spotakniti ob namen in geslo zborovanja, to pa je bilo „Svoboda četverici, svoboda vseh nas“, pa tudi „Proti militarizaciji – za človekove pravice“.

Po govorih članov slovenskega mladinskega vodstva, v katerih so izrazili gnev zaradi takega razplega afere JBZT, je predsednik slovenske mladine Jože Školč med drugim dejal, da mladinci ne bodo dopustili, da bi se slovenska pomlad končala kar tako. Ostrejši v svojih besedah so bili predstavniki zvez in gibanj.

Igor Bavčar je npr. dejal, da aretacija Janše in napovedane izvršitve obsodb

kažejo, da slovenske sodne oblasti ignorirajo očitne kršitve zakonitosti. France Tomšič, predsednik socialdemokratov je (tudi govorniško nespretno) govoril o demokraciji in slovenski suverenosti, Dimitrij Rupel, predsednik demokratske zveze je dejal, da slovenska politika v primeru „četverice“ ne brani slovenske stvari. Za govorniškim odrom na Trgu osvoboditve (Univerza za zborovanje ni odstopila svojega balkona) so se zvrstili še Franc Miklavčič, Viktor Blažič, Vladimir Šeks in Tone Pavček.

Danilo Hinič

Ples s razcapancem

KURIER-Karikatur D. Zehentmayr

Slovinci nimamo kaj pričakovati!

(nadaljevanje s 1. strani)

Če je časopis „Il Piccolo“ takoj po designaciji Haiderja zapisal, da imajo Italijani sedaj „rjavo nevarnost pred vrati“, potem Korošci lahko ocenjujemo, kaj bo dokončna izvolitev Haiderja za deželnega glavarja pomenila za ugled Koroške v mednarodni javnosti.

Ob koncu izjave ZSO poziva vse demokrate na Koroškem, da se uprejo Haiderjevi nemškonalni politiki. Od Haiderja pa

zahteva bistven preobrat v politiki, ki naj bi imela za cilj izboljšanje manjšinske politike. Prva možnost za to bi bila Haiderjeva podpora javne dvojezične trgovske akademije v Celovcu, je poudarjeno v izjavi ZSO.

K designaciji Haiderja za koroškega deželnega glavarja je zavzela svoje stališče tudi druga osrednja slovenska organizacija, Narodni svet koroških Slovencev. Njen predsednik dr. Matevž Grilc v intervjuju ni izključil „dia-

log s Haiderjem“ in pri tem dejal, da je Haider „še mlad in sposoben, da se še kaj nauči“, ter da tako spremeni svoje dosedanje gledanje.

Kot ZSO in poslovodja Zelene-Alternative Voggenhuber pa tudi Grilc od Haiderja zahteva, da takoj in javno prekličijo svojo izjavo leta 1984 v Šentjakobu, v kateri je dejal, da bo Koroška svobodna šele, ko bo nemška.

Velika koalicija med socialisti in ljudsko stranko na zvezni ravni pa po koroški

potreben formalen predlog s Koroške. To pomeni, da ni potrebno, da ustanovitev predlaga Koroški deželni šolski svet, temveč da zvezno ministrstvo za pouk lahko samo uvede tako šolo.

Minister Ettl je delegaciji ZSO obljubil, da ji bo posredoval tozadevno pismo zagotovilo. Kdaj in kje bodo realizirali javno dvojezično trgovsko akademijo, pa minister ni mogel povedati. Dr. Holzinger je v tej zadevi spomnil na pristojnost zveznega ministrstva za pouk, umetnost in šport, ki naj bi poslej ukrepalo dalje.

Ravnatelj Kukovica pa je kot predsednik strokovnega združenja učiteljev seznanil ministra Ettla s problematiko razvrstitve ljudskošolskih učiteljev iz plačilnega razreda L2A1 v L2A2. Minister Ettl je na to odgovoril, da izjeme niso možne, da pa bo to mogoče priznati ob novelizaciji zakona, če bodo na pedagoški akademiji uvedli možnost izbire med slovenščino in angleščino.

Zadetek v črno

... je uspel Puntu, časopisu dunajskih študentov: objavil je pismo Karla Smolleja z opravičilom, da se ne more udeležiti občnega zbora kluba. Posebnost: pismo je bilo napisano v nemščini („Liebe Freunde!“ in tako dalje...). Smolle – očitno prizadet zaradi objave in ciničnega komentarja – je takoj za tem žrtvoval grešnega kozla, tokrat ženskega spola. Za nemško korespondenco s slovensko organizacijo ne odgovarja on, pač pa tajnica Informacijskega centra avstrijskih narodnosti (poprej Slovenski center), ki je morala ponovno pismo študentom v opravičilo napisati sama. Po telefonskem naročilu slovenskega parlamentarca je uporabila papir z blanko-podpisom.

Punci res ne gre zameriti, saj je hrvaške narodnosti in nevešča slovenščine. Ob robu te študentske zafrkavščine je značilno predvsem reagiranje slovenskega poslanca, ki popolnoma ustreza ustaljenemu vzorcu reakcij avstrijskih politikov: za napako ni odgovoren on, temveč (naven, nesposoben, nevešč, ali mar nedolžen?) sodelavec. Tudi izstavljanje blanko-podpisov je čedna poteza avstrijskih politikov: prednost je v tem, da podpisnik po določenem času sam ne ve več, kaj je podpisal in kaj ne – vrsta škandalov to potrjuje! (Korsten „štos“ bi bil kajpada blanko-podpis pri ločevalnem šolskem modelu, saj bi to precej olajšalo današnjo argumentacijo nasprotnikov ločevanja...? – svob. razm. avtorja).

Last, not least pa smešno-tragični korespondenčni slučaj na Dunaju potrjuje vtis, da omenjeni informacijski center avstrijskih manjšin, kateremu predseduje Smolle, očitno v manjši meri služi za informacijsko dejavnost avstrijskih manjšin kot pa za organizacijske in pisarniške potrebe parlamentarnega politika Smolleja. Tudi v tem pogledu daje avstrijska politika dovolj zgledov, kako je mogoče pomešati in uporabiti dve ali več različnih reči.

Glede obvladavanja avstrijskih političnih vrlin imamo Slovenci torej 200-odstotnega „avstrijskega“ politika: dejansko ni zelen (za ušesi), ve za neposredno pot (do kompromisa) in vendar je lahko tudi alternativen – po narodnosti...

Toda dovolj je tega dunajskega klepetala, ki se je namesto „na kratko“ razvlekel kar nekam „na dolgo“.

„Drugačni radio za Koroško“

Na valovni dolžini UKW 100,5 MHz bo v nedeljo, 14. 5. spet oddajal „Das andere Radio für Kärnten – Drugačni Radio za Koroško“ in sicer med 13.20 in 14.20.

KULTURNE NOVICE

Nove priredbe pesmi Lenčke Kupper

Konec aprila so v Škocijanu v novi glasbeni obleki zazvene melodije Lenčke Kupperjeve. Skladatelj Slavko Mihelčič jih je priredil za otroški in mladinski zbor in napisal tudi note za klavirsko spremljavo. Na dobro obiskanem koncertu je najprej zapel

otroški zbor iz Skocijana, otroški in mladinski zbor glasbene šole iz Trebnjega v Sloveniji pa je pod vodstvom Tatjane Mihelčič prepeval Lenčkine pesmi, na klavirju pa jih je spremljala Damjana Zupan. Prireditev je bila izreden dogodek.

Gostovala drugačna Rdeča kapica

Ni treba misliti, da se otroci ne bodo več bali volka, če smejo sooblikovati otroško gledališko predstavo „Rdeča kapica“. Marsikak se je seveda veselil, ko je smel premikati kulise, izbirati

kostume in prepevati pesem o Rdeči kapici. Ta ali drugi pa se le ni upal odločiti za sodelovanje. Gostovanje Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta na povabilo Krščanske kulturne zveze je bilo za nekaj sto otrok v 7 krajih južne Koroške vsekakor izreden gledališki dogodek.

Razstava Janeza Lebiča v Pliberku

Do 20. maja je v prostorih Posojilnice-Bank Pliberk odprta razstava likovnega pedagoga Janeza Lebiča (Prevalje/Ljubljana). V delih izraža svoj odnos do človekovega okolja. Z nevsiljivimi izseki iz narave privede človeško pozornost spet do drobnih prizorov, ki jih danes največkrat niti ne opazimo več.

Šentjakob: Jazz

Že pri glasbi za film Tevžej so se pojavila imena Herby Mraz, Primus Sitter in Hannes Valuschnig. 30. aprila so trije glasbeniki s skupinama Primavolta, A'bezzlwas in predvajanjem afriških plesov sodelovali na dobro obiskani prireditvi ljubiteljev jazza v šentjakobskem kulturnem domu. Večer je pripravilo SPD Rož, publika je bila mešana, omenjeni glasbeniki pa bodo uglasili tudi gledališko predstavo „Kaplan Martin Čedermac“. Igro je po besedilu Bevka priredil Marjan Sticker, Oder Rož pa jo bo krstno uprizoril 27. maja v Šentjakobu.

Usoda Zerline

„Povest služkinje Zerline“, ki jo je na povabilo KKZ uprizorilo Slovensko stalno gledališče iz Trsta v Celovcu, Železni Kapli in Šentjakobu, bi zaslužila več gledalcev. Bogdana Bratuž v vlogi služkinje Zerline razkrinkuje življenje in meščansko moralo v fini hiši generala v času druge svetovne vojne. Povest je vzeta iz romana avstrijskega Žida Hermanna Brocha „Nedolžneži“, prevedel jo je Jože Udovič, za oder priredil in režiral pa Žarko Petan.

Literatura v obeh jezikih

Literarni nastop Florjana Lipuša in Antona Fuchsa pretekli petek v kulturnem domu v Šentjakobu je bil že četrti v vrsti skupnih literarnih branj pisateljev obeh narodnosti na Koroškem. Kot je znano, te prireditve skupno z občinami organizira Center za izobraževanje odraslih za Koroško.

„Stavkom, oblikovanim iz jezikov“ Lipuša in Fuchsa je prisluhnilo razmeroma precej ljubiteljev umetniške besede, med drugimi tudi župan Gressl, medtem ko je pisate-

lja v imenu občine (v obeh deželnih jezikih) pozdravil podžupan in kulturni referent Jellenig.

Branju je sledila tudi živahna diskusija. Lipuš in Fuchs sta odgovarjala na vprašanja poslušalcev. V glavnem jih je zanimalo, kako se pisatelja pripravita pisati oz. kako zbereta gradivo za svoje pisateljsko delo. Beseda pa je tekla tudi o znanem protestu pisateljev zoper letopis koroških svobodnjakov.

Med drugim je bilo izraženo tudi začudenje, zakaj o tej zadevi še ni zazvela stališča Zveza koroških pisateljev (Kärntner Schriftstellerverband).

V tej zvezi je prisotni član predsedstva Janko Ferk izjavil, da bo v primeru, če od tega ne bi prišlo, vrnil funkcijo v predsedstvu imenovane pisateljske zveze. Prihodnji tovrstni večer bo 2. junija v Podkloštru. Na njem bosta nastopila pisatelj Winkler in pesnik Kokot.

Evropski pisatelji izmenjali izkušnje

V okviru mednarodnih srečanj pisateljev zavzema shod v Fresachu (Breze) posebno mesto. Najprej zato, ker poteka na podeželju, v hribovski gorski vasi in zato brez patine mesta ali kakega znanega turističnega središča, dalje pa zato, ker srečanje poteka brez ambicioznega programa. Posebno je tudi zaradi tradicije dialoga pisateljev iz vzhodnih in zahodnih držav. Prav to pa je bilo po zasnovi, ki jo je srečanje dobilo pred 18. leti, brez dvoma pionirsko dejanje prof. Waltherja Nowotnyja. Temu primerna je tudi odzivnost, tako s strani udeležencev kot tudi javnih občil, ki prireditvi posvečajo veliko pozornost.

Letos se je v Brezah od četrtka do nedelje zbralo okrog 60 pisateljev iz enajstih držav, med njimi tudi močna delegacija iz Slovenije in Nemške demokratične republike, ki so jo predstavljali predvsem pisatelji lužiskosrbske narodne skupnosti.

Srečanje je odprl deželni glavar dr. Peter Ambrozy, svečanosti pa so prisostvovali škof Kapellari, predsednik Kluba deželnih poslancev ÖVP Wurmitzer in breški župan Eggartner, ki je udeležencem zaželel dobrodošlico in prijetno bivanje v Brezah.

Lok referatov je bil razpet od obravnavanja „Lepe literature v svetu lepih podob“ do „Dveh cipres v Rožni dolini ali po sli o trajanju v sedanosti“. Pri tem sta posebno pozornost vzbudila referenta Lukas Hammerstein (ZRN) in Heinz Stadler (Švica). Prvi je svoja razmišljanja posredoval z liričnim spisom in tako predstavil, kako se opis nekega ropotajočega kompresorja lahko prikaže kot besedna melodija, drugi pa je na zelo šaljiv način prikazal, kako se v književnosti obravnava zgodovina. Oba omenjena referata sta izzvala navdušenje, medtem ko je referat Wernerja Lierscha (NDR) razburil duhove. V svojem pred-

vanju je postavljala norme o lepem in nelepem. Ravno to so diskutanti deloma odklonili, ker so bili mnenja, da si pravico o tem, kaj je lepo in kaj ni, lahko predstavlja vsak človek po svoje.

Srečanje v Brezah je bilo tudi tokrat namenjeno sproščenim pogovorom piscev evropskih dežel in navezavi prijateljskih stikov. Pri tem se je znova pokazalo, da pisatelji različnih družbenih sistemov lahko prispevajo k izboljšanju odnosov in kulturnih stikov. Taka srečanja pogosto privedejo do konkretnih rezultatov, saj so npr. v zadnjih letih izšli prevodi del avstrijskih piscev v tujni in obratno.

Mimo polemike o citatu pisatelja Berta Petreija v svobodnjaškem „Grenzlandjahrbuch“ tudi v Brezah ni šlo. Kot je znano, številni pisatelji protestirajo zaradi širjenja nacistične miselnosti v imenovani knjigi. V tej zvezi je predsednik Zveze koroških pisateljev (Kärntner Schriftstellerverband) Walther Nowotny napovedal, da bo združenje k temu zavzelo stališče. V Brezah je bila izražena tudi zaskrbljenost zaradi politične situacije na Koroškem, kakršna je nastala po zadnjih deželnozborskih volitvah.

„Stavki, oblikovani iz jezikov“ – tokrat sta brala Lipuš (levo) in Fuchs.

Srečanje v Brezah je tudi priložnost za pogovore: na sliki (z leve) Jeanny Ebner, Dieter Kandolf, Jurij Koch, France Filipič in Benedikt Dyrlich.

Avstrijske dravske elektrarne: milijarde za varstvo narave

Ob spoznanju, da je tudi njihovo podjetje v preteklosti naredilo več napak, so se Avstrijske dravske elektrarne (ÖDK) že pred leti odločile, da popravijo vsaj največjo škodo, za naprej pa jim je vodilo, da poleg gradnje potrebnih elektrarn posvečajo mnogo pozornosti tudi vprašanju zaščite okolja. Ta prizadevanja ÖDK zdaj predstavlja tudi posebna brošura z naslovom „Elektrarne in okolje“.

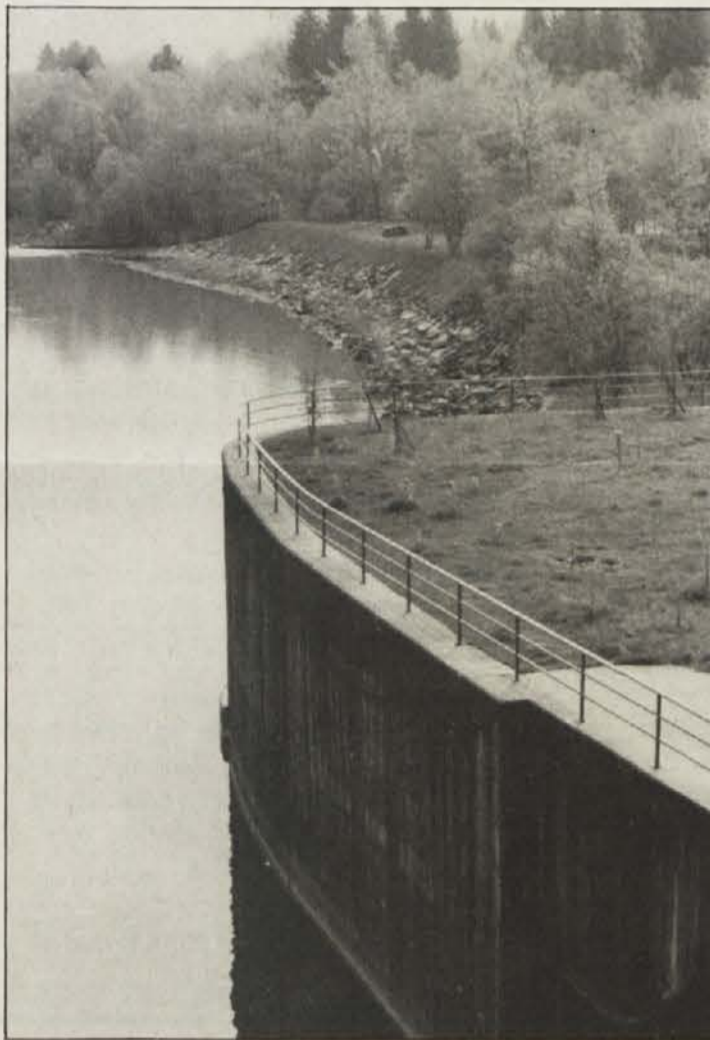
Dejanko je namreč tako, da se v oceni delovanja ÖDK v Avstriji mnenja razhajajo. To pa celo med znanstveniki. Medtem ko so v sedemdesetih letih ÖDK še podelili „suh vojo“, simbolično nagrado v opomin podjetju, ki malomarno ravna z okoljem (tedaj je šlo za ureditev zajezene prostora v Rožeku), je lansko leto prof. Otto König podelil družbi „zeleno vejo“ v priznanje za vzorno ekološko ureditev nekdanjega brega Drave ob Vernberku.

Vendar ne kritike ne odlikovanja niso zagotovilo za pametno in dosledno delo. Tega se pri ÖDK tudi zavedajo, predsednik družbe Schröfelbauer je na posebni tiskovni konferenci poudaril, da zdaj ne sprejmejo več nobenega načrta za elektrarno brez hkratnega načrta za ustrezne ekološke ukrepe. Tudi pod pritiskom vedno večje ekološke zavesti ljudi so morale tudi Avstrijske dravske elektrarne slediti toku časa in podatki izkazujejo, da so v zadnjih devetih letih za investicije v ekološke naprave ob in v svojih elektrarnah izdale 3,3 milijarde šilingov. Seveda je bil večji del denarja porabljen za ekološko ureditev termoelektrarn kot npr. v Šentandražu, toda tudi za ureditev okolja ob napajalnih jezerih vzdolž Drave so ÖDK porabile 300 milijonov šilingov.

Predvsem za to območje pa se odgovorni pri Avstrijskih

dravskih elektrarnah radi poimenujejo pionirje. Dejansko pa skušajo zdaj s čisto novim pristopom ozeleniti bregove zajezene Drave. Ob njenem srednjem toku jih poskušajo tako utrditi, da lahko rastejo vrbe in jelše, bregove pa dodatno zavarujejo tudi s posebnimi spleti z žico povezanih avtomobilskih gum (ki ne morejo rjaveti) in lesenih stebrov. Prvi rezultati teh poskusov so vidni že na obrežju blizu humberškega mostu, nasploh pa je treba pritrditi, da ÖDK na ta način obrežjem v vedno večji meri vračajo izvorno podobo.

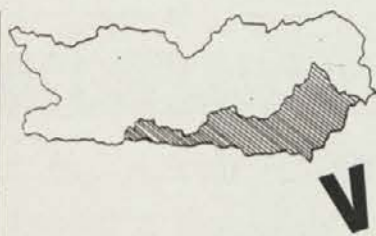
Predvsem v predelu blizu Vernberka pa Avstrijske

ÖDK, to niso le ogromni jezovi iz betona.

dravske elektrarne ustvarjajo prave biotope, ki naj bi kot „novi raj“ služili tudi raznim vrstam živali (predvsem pticam). ÖDK pa mislijo tudi na kolesarje, saj nameravajo že v kratkem skoraj ob vsej dolžini Drave urediti kolesarsko progo. Ostaja samo še vprašanje, kako se bodo zmenili z ribiči. Ti so v glavnem zadovoljni, saj imajo v teh predelih tudi kot člani raznih ribiških društev pravico do ribolova. Srečujejo pa se z nezajezanim pojavom, da se v nastajajočih biotopih razmnožujejo tudi vrste ptic, ki se hranijo z ribami in jim jih „kradejo“. Toda tudi ta problem bo še mogoče razrešiti.

Andrej Mohar

V ZRCALU

Pomoč učencem s slabim učnim uspehom

CELOVEC. – V glavnem mestu je nastalo novo društvo z imenom „UALI“ in predstavlja novost: motivacija za ustanovitev je bilo dejstvo, da je na Koroškem mnogo absolventov univerze, ki nimajo ustreznega delovnega mesta na kaki izmed srednjih šol, cilj novega društva pa je nuditi otrokom optimalno pomoč v vseh vprašanjih, ki jih šolski sistem ne rešuje.

Tako društvo UALI zagotavlja vsem učencem, ki imajo slab učni uspeh ali druge težave, kvalificirano pomoč, predvsem pa ponuja tudi poceni izvenšolski pouk. Tega pa se otroci lahko udeležijo posamično, v skupinah ali pa na intenzivnih tečajih v poletnih mesecih ali pa ob

koncu tedna. Pri tem hočejo sodelavci-pedagogi pomagati tudi pri vprašanjih splošne vzgoje, pri teoriji učenja, posebno pozornost pa posvetiti sodobni didaktiki, v ta namen pa organizirati tudi seminarje iz didaktike in pedagogike za starše in druge zainteresirane.

Tragična smrt Hanzija Pisjaka

RADIŠE. – Tragično smrt je storil Hanzij Pisjak iz Verovc pri Radišah, star komaj 57 let. Pisjakova družina je ugledna slovenska družina, ki je bila v času vojne tudi izseljena. Gotovo so mladostniška doživetja zapustila rajnemu Hanziju tudi neizbrisne sledove, ki so vplivali tudi na to tragično odločitev. Pogreb Hanzija Pisjaka je bil v nedeljo, od njega pa so se poslovili številni znanci in prijatelji ter moški in mešani zbor domačega društva.

Proces še junija

CELOVEC. – Kot poroča dunajski magazin „profil“ bodo celovškemu županu Guggenbergerju sodili že meseca junija. Kot smo poročali, ga obtožujejo namerne zlorabe njegovih uradnih pooblastil, predvsem pa mu očitajo, da je v primeru „Unzeitigove strehe“ zavestno dovolil kršitev predpisov. Kazenski zakonik predvideva za tako zlorabo službene pristojnosti kazni od šestih mesecev do petih let zapora, državni tožilec Nauta pa je za „profil“ izjavil, da računa vsaj s pogojno kaznijo in menil: „Če mu očitamo tako velike kršitve, potem se ne more roditi samo miška!“

Upokojencu ni bilo pomoči

RINKOLE. – 69-letni upokojenec Simon Planinšek iz Rinkol je tragično izgubil življenje. V ponedeljek je bil ves dan v sinovem gozdu in tam zbiral suhljad, ki jo je potem hotel zažgati. Toda suhljad se je naglo vnela, Planinšek pa je padel v ogenj in v njem zgorel. Zdravnik meni, da je pokojni imel srčni napad ter da se zato ni mogel rešiti. Tudi gasilci, ki so mislili, da je požar, Planinška niso mogli več rešiti.

Škofijski katoliški shod

CELOVEC. – Od 23. do 25. junija bo škofijski katoliški shod, ki bo združil vernike iz vseh župnij krške škofije. Geslo shoda bo „In jutri...“ in bo v dvojezičnih farah ter na centralnem srečanju 24. junija v Celovcu tudi dvojezičen. Ravnatelj Slovenskega dušnopastirskega urada, ki je med najbolj odgovornimi za pripravo trodnevnega katoliškega shoda, je na tiskovni konferenci še dodal, da bo ves shod v znamenju sreča-

Sanacija Malte

MALTA. – Avstrijske dravske elektrarne so v ponedeljek začele s sanacijo zidu ob jezu v Malti, ki je najvišji v Evropi. Toda akumulacijsko jezero se jim doslej še ni obrestovalo, saj so morali stalno spuščati vodo zaradi okvar v zidu, ki je prepuščal nad 1000 litrov vode v sekundi. In to čeprav je zgradba že svojčas stala 1,8 milijarde šilingov. Zdaj bodo napravili nov, dodatni betonski zid, kar bo stalo spet 1,3 milijarde šilingov. Pri tem bodo morale ÖDK upoštevati kar 155 predpisov, ki zagotavljajo varnost bližnjih krajev.

Na materinski dan 14. 5. 1989

pridite z vašimi mamicami na dobro kosilo

Priporoča se družina Šoštar v Globasnici

OGLAS

Prodaj avto Ford Taunus 1600 (letnik 1975), zelo dobro ohranjen, preko zime stal v garaži. Podrobnejše informacije pod telefonsko številko 0 4237-2225 (dopoldne).

ÖDK, to so tudi nastajajoči biotopi, ki omogočajo naravno življenje.

Sliki: Mohar

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Petek 12. 5. 20.00	gostilna Greiner, Globasnica	GALA-VEČER UMETNIKOV Nastopajo: Krt, YU-Madonna, New Swing Quartett, Prisoner, Oliver Frank, „Sonnige Alpen“	Agentura Benetik
Petek 12. 5. 20.00	nad menzo univerze, Celovec	TURISTIČNA PROPAGANDA NA KOROŠKEM IN V TRETJEM SVETU video- kolaža in diskusija	Razvojno-politični teden
Sobota 13. 5. 10.00	Novi trg, Celovec	BODI INFORMIRAN – BODI SOLIDAREN!	Razvojno-političen teden
Sobota 13. 5. 20.00	pri Francnu, Korte	MATERINSKA PROSLAVA Spored: pozdravi domači kvartet Smrtnikovih bratov; šolarji z igrice; slavnostni govornik mag. dr. Ludvik Karničar	Slovensko prosvetno društvo Valentin Polanšek
Sobota 13. 5. 19.30	dvorana Kasselj, Škocijan	MATERINSKA PROSLAVA	otroški zbor Škocijan
Sobota 13. 5. 19.45	Kulturni dom, Dobrla vas	MATERINSKA PROSLAVA	otroša skupina SPD Srce
Nedelja 14. 5. 20.30	gostilna Hafner, Gornja vas	BINKOŠTNI PLES Igra: ansambel Melos	Katoliško prosvetno društvo Drava, Žvabek
Nedelja 14. 5. 19.30	gostilna Miklavž Bilčovs	MATERINSKA PROSLAVA	Slovensko prosvetno društvo Bilčovs
Nedelja 14. 5. 11.00	na Trstelju, pri Novi Gorici	TRADICIONALNO SREČANJE S SLOVEN- SKIMI PLANINCI V AVSTRIJI IN ITALIJI	Planinsko društvo Nova Gorica
Ponedeljek 15. 5. 9.00		POHOD V PARADIŽ na binkoštni ponedeljek, zbirališče bo 9.00 pri Birtu v Ločah ali ob 9.30 pri rutarski cerkvi	SPD Jepa- Baško jezero – Loče – Ledince
Ponedeljek 15. 5. 14.30	farna dvorana, Sele	MATERINSKA PROSLAVA	Katoliško prosvetno društvo Planina
Torek 16. 5. 20.00	mala dvorana župnišča, Šentjakob	Film „Kaplan Martin Čedermac“	Katoliška prosveta v Šentjakobu, SPD Rož.
Četrtek 18. 5. 20.00	mala dvorana župnišča, Šentjakob	KRŠČANSTVO IN NARODNOST Predava: dr. Anton Stres	Katoliška prosveta v Šentjakobu in SPD Rož.
Petek 19. 5. 19.00	gostilna Weidinger, Dunaj IV.	POPAČENA RESNICA – dr. Oliver Rathkolb (Dunaj) predava o Hitlerjevih propagandistih v Avstriji	Dunajski krožek
Sobota 20. 5.		VDEŽELI OTROK – Gostovanje Odra treh herojev iz Pirnič 15.00 v društveni sobi pri Bundru v Borovljah, 18.00 v društveni dvorani v Škofičah.	SPZ in domača društva
Sobota 20. 5. 15.00	avla slovenske gimnazije, Celovec	REDNI OBČNI ZBOR ZDRUŽENJA ABSOLVENTOV NA ZVEZNI GIMNAZIJI ZA SLOVENCE V CELOVCU Vabljeni vsi člani in absolventi!	
Nedelja 21. 5.		VDEŽELI OTROK – Gostovanje Odra treh herojev iz Pirnič 10.00 v župnišču v Šentjanžu, 14.00 pri Foltu v Slovenjem Plajberku, 17.30 pri Joklnu v Celovcu.	SPZ in domača društva
Nedelja 21. 5. 9.30	na Pečnici	MLADINSKI DAN – Igraje oblikovati življenje	Katoliška mladina
Sobota 27. 5. 20.00	avla glavne šole, Dobrla vas	KONCERT SLOVENSKEGA OKTETA V POČASTITEV SPOMINA dr. LUKA SIENČNIKA Spored povezuje: dr. Bogdan Pogačnik.	SPD Srce, EL Dobrla vas, KGZ Dobrla vas in Posojilnica-Bank Podjuna

TRIBUNA BRALCEV

Slovenski radio – zakaj tako malo poguma?

V petek, dne 21. 4. 89 smo lahko v avstrijskem radiu poslušali oddajo „Treffpunkt Ö3“ iz Železne Kaple, kjer so mladinci in mladinke obeh narodnosti izrazili svoje menje o družbenih, gospodarskih, narodnostnih in problemih zaposlovanja v Železni Kapli. Lahko rečem, da je bila ta oddaja iz Železne Kaple bistveno boljše, kot večina slovenskih oddaj.

Sprašujem se, zakaj slovensko uredništvo ni sposobno narediti takšne oddaje. Zakaj sem, če hočem poslušati koroško slovensko oddajo, prisiljena skoraj vsak drug dan poslušati glasbo raznih instrumentalnih ansamblov?

Prepričana sem, da je v koroškem vsakdanjku iz vidika slovenske narodne skupnosti na pretek tem npr.: praktična uporaba slovenskega jezika na uradih, vprašanje skupne šole, kulture, dvojezičnih vrtcev, ki bi jih lahko vsak teden, ne samo mimogrede, ampak temeljito obdelali. V omenjeni oddaji „Treffpunkt“ smo več zvedeli o jezikovnih, političnih in narodnopolitičnih problemih mladine v Železni Kapli, kot pa je to mogoče v slovenskih oddajah.

So uredniki na slovenskem oddelku ORF brez idej, nefleksibilni, ali pa imajo celo naročilo od zgoraj, kaj smejo in kaj ne? Vseeno kdaj ob 18.10 vključiš radio, slišiš razen kratkega, prekratkega obzornika samo še holadri... Ko je slovenski spored pred nekaj časa izvedel anketo, s katero je poslušalce povprašal, kaj bi lahko izboljšal in obnovil, mislim, da nisem edina pripomnila, da npr. za diskusije o aktualnih pereh problemih enostavno ni dovolj časa, da bi se o temi temeljito prediskutiralo.

Primer: ko sta v slovenski oddaji v živo diskutirala oba glavna urednika slovenskih tednikov, sta od 18.30 do 18.55 komaj predstavila svoje načrte in programe. Za poslušalce, ki bi se radi vključili v diskusijo, ni preostalo časa, kar pa je bilo že tako vseeno, ker menda telefonske zveze niso delovale. S temi zvezami ima slovenski oddelk koroškega radia večkrat težave – ali se kdo boji kritičnih poslušalcev!... Ponovno predlagam, da bi bile takšne diskusije ob sredah zvečer od 21. do 22. ure.

Ob koncu pa mislim, da bi si glavni urednik slovenskega sporeda na vsak način lahko vzel za zgled oddajo „Treffpunkt“ z dne 21. 4. 89, ki je bila informativna, spontana in zabavna, kar za večino slovenskih oddaj ne morem reči. Za to pismo brale sem se odločila, ker redno poslušam slovenske oddaje, plačujem ORF-prispevek in ker dobronamerne pripombe, ki sem jih posredovala slovenskemu oddelku ob anketi, niso bile upoštevane.

Tatjana Marko, Horce, Šentprimoz

SEJEM
KOOPERACIJSKE INDUSTRIJE,
TRGOVINE IN
DROBNEGA GOSPODARSTVA

KRANJ
16.-19. 5. '89

Solidarnostna prireditel v pomoč prof. Petru Gstettnerju v Gradcu (Kino im Augarten)

v petek, 26. maja 1989, 19.30

Nastopajo: Smrtnikovi fantje, Maja Haderlap, Jörg Martin Willnauer, Peter Gstettner, Bruji.

Prireditelji: Karl Renner Institut, Steirische Kulturinitiative, Grüne Akademie in štajerski Zeleni, Socialistična mladina, Mlada generacija (SPÖ), Klub slovenskih študentov in študentk v Gradcu idr.

Pričakujemo tudi udeležbo s Koroške

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telefax (0 463) 51 43 00-71, telex 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 370 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 70.000 dinarjev.

Oglaš: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 5.000.000 dinarjev.

Ivan Dolenc Za dolar človečnosti

„Počasijete.“ Nalil je svojega in pripovedoval dalje: „Nič se ne pritožujem. Lepo zaslužim, denar imam v banki. Samo da mi ona ne bi zdaj tega skuhalo. Vse se je začelo v njeni glavi. S svojimi lažmi se je zakopala v bolezen.“

Žena je šivala dalje, kot da ne sliši.

Z vinom nismo mogli nikamor. Še vedno se je zibalo v komaj dotaknjenih kozarcih.

Lastno delavnico bi že imel, če bi ona vsaj še leto dni

zdržala v tovarni. Pa mi tako zagode. Kar čez noč. Od prejšnjega poletja je že tako.“

„Kaj pravijo zdravniki?“ je tiho vprašala Francka.

„Diagnoza je živčna izčrpanost. Pa pretežavno delo, ko ima ženska težave.“ Pogledal je k svoji ženi.

„Sam si pa mislim, da je tudi njena prikrita starost. Kaj pa drugega!“

Rade je spet nekaj začel o tem, da midva s Francko iščeva delo, kakršnokoli delo.

On pa, kakor da ne sliši. „Pokazati vama hočem hišo. Velika je. Pridita!“

Vlekli smo se za njim v nadstropje in iz nadstropja nazaj v klet. Povsod nam je prižgal luči. Povsod nam je kaj pokazal. Jaz pa, kakor da ne vidim ničesar in kakor da si ničesar ne morem zapomniti. Samo to vem, da sem tudi stopil za njim naokrog po hiši.

In spet smo sedeli v dnevni sobi, spet nismo mogli piti.

„Poslušaj,“ mu je spet rekel Rade počasi in nekam preudarno, „v soboto si prost. Kaj, ko bi se z avtom zapeljali po mestu in poskusili kaj najti? Nič zato, če bi bilo samo za začasno. Začete bi le bil. Peš ne pridemo daleč.“

Gospod Slavko P. ga je pogledal.

„Saj,“ je rekel in dvignil svoj kozarec, „ko bi imel svojo delavnico, bi vama

lahko takoj pokazal, kako se šiva krzno. Rezal bi ga sam, ker je prekleto drago, vseh drugih opravil bi se vidva priučila v enem tednu. Vsi trije bi delali in še nekaj druge pomoči bi poiskal. Samó če ne bi bil doživel tega s svojo ženo...“

„Je v Winnipegu še kaj Slovencev?“ sem udaril in ga prekinil.

„Menda so. Toda jaz nikogar ne poznam. Sam zase živim – le ob sobotah zvečer se kdaj preselim med Hrvatice na Mainu. Radeta vprašaj. On že ve, kam zahajam.“ Prisilno se je skremžil in pomežiknil Radetu.

Francka me je žalostno pogledala. Rade je menda opazil to njeno znamenje, zato je vstal in rekel:

„Videli smo te, zdaj pa lahko gremo.“

„Veš, da vas odpeljem nazaj v mesto. Avtobus tod ne vozi.“

Nekaj smo rekli kakor v pozdrav v kot sobe, kjer je stala svetilka, pod njo pa šivala uboga bolnica – in se nato odpeljali nazaj skozi mesto.

Rade je izstopil med potjo. Pred priseljenskim uradom je vozač ustavil. Avto je še dalje brnel, ko se je obrnil k Francki:

„Ženo bom moral dati kam v dom. Vse kaže, da se bom še enkrat poročil. V tretje gre rado.“ Prihuljeno je zavil oči. Bil je kar priskuten s tem svojim pogledom.

„Že mogoče,“ je rekla Francka in se pripravila, da izstopi.

„Kaj pa delate v soboto? Lahko pridem po vas?“ jo je vprašal in se skušal nasmehiniti v prijaznost.

„Ne vem, ali bom še tukaj v soboto,“ se je izgovorila.

„No, pogledat pridem vseeno.“

(dalje prihodnjič)

	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV LJUBLJANA	V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI
PE 12.5.	10.00 Avstrijska državna pogodba; 10.30 Fletnih tatov ne ubijamo; 14.00 Neptunova hči; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 Falcon Crest – serija; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Nerazčiščeni zločini; 21.20 Roda Roda (2); 22.10 Pogledi s strani; 22.20 Trailer – za ljubitelje filmov; 2.50 Rdeči baron; 0.30 Kung Fu.	16.40 Tedaj; 17.30 Čudežne slike iz živalskega sveta; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Wurlitzer; 19.30 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Na rdeče-belo-rdečih sledovih – Avstrijci v Afriki; 21.00 Burleske; 21.20 Zadeva: nomadi; 22.00 Čas v sliki 2; 22.20 Šport z nogometom; 22.55 Umetnine; 2.05 Poročila.	11.00 Slovenci v zamejstvu; 11.30 J.A. Lacour: Kajnov nasme; 16.30 Dnevnik; 16.45 Mozaik; 18.15 Spored za otroke; M. Matičetov: Zvernice iz Rezije; Safari; 19.00 Risanka; 19.14 Naša akcije; 19.30 Dnevnik; 20.05 Podvodna odkritja; 21.00 Detektiva iz Miami; 21.50 Dnevnik; 22.00 Vročja bele črte, ameriški film.	 <p>Zgodovina stare Mongolije Nedelja, 14. 5. 1989, TV A2, 21.55 – Siguin Gaowa (slika), Deli Gel in En Hesen nastopajo v glavnih vlogah dvodelnega igranega filma o znamenitem mongolskem osvajalcu Džingiskanu. Med leti 1162 in 1227 je združil Mongole. 2. del je na sporedu v ponedeljek, 15. 5. 1989, TV A2, 21.55.</p> <p>Boj nomadov „Pogrešani“ Petek, 12. 5. 1989, TV A2, 21.20 – V zahodni Sahari že 14 let trajajo neusmiljeni boji med enotami kraljevine Maroko in osvobodilnim gibanjem Polisario. Spopadi pa se odločno vplivajo tudi na življenje nomadov, pripadnikov ljudstva, ki se seli iz kraja v kraj.</p> <p>„Slišala sem pesem siren“ Sreda, 17. 5. 1989, TV LJ, 20.05 – „Slišala sem pesem siren“ je celovečerni prvenec danes tridesetletne Kanadčanke Patricije Rozeme. Ustvarila je film o ženski, v katerem razkriva ustvarjalsko nežen in razumevajoč odnos do glavne junakinje Polly. Preko nje pripoveduje o lastnih dilemah in ovirah, na katere je naletela na svoji ustvarjalni poti. Gre za zgodbo tridesetletne Polly, ki živi osamljeno življenje v svetu sanj in fotografiranja. Del sanj se uresniči, ko dobi zaposlitev v neki galeriji.</p> <p>Kdo dobi prijatelje? Sobota, 13. 5. 1989, TV LJ1, 23.05 – Kočljiva in boleča tema ločitve dveh zakoncev, poudarjena s komičnimi potezami, je tema filma „Kdo dobi prijatelje?“ Dva zakonca – mož uspešen zdravnik, žena nesojena umetnica, živita skupaj 17 let. Mož, žena in hčerka so kot rebra v istem telesu, kot prsti na isti roki, kot reče žena možkemu, s katerim odide na večerjo, ko jo je zapustil mož.</p> <p>Katoličani v Palestini Ponedeljek, 15. 5. 1989, TV A1, 22.40 Pohod po poteh katoličanov, Judov in muslimanov v Palestini je vedno obdan z bogato zgodovino. Obenem pa ni mogoče spregledati današnjih problemov te regije, se jim na romanih izogniti. Johannes Fabrick in August Paterno sta šla dvojno pot: nista iskala samo korenin krščanstva, temveč tudi drugih religij in verskih skupnosti v deželi.</p>
SO 13.5.	10.00 Francoščina; 10.30 Ruščina; 11.00 Mi trije; 13.30 Aktualno; 14.30 Medeni teden z ovirami; 16.00 Otroški Wurlitzer; 18.30 Nogomet; 19.00 2 x 7; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Stavim, da...; 22.05 Dve krsti po naročilu; 23.55 Aktualno; 23.40 Maševanje Teksašana; 1.00 Poročila; 1.05 Iz knjig: Erich Kästner.	16.00 Življenje so sanje; 17.00 Srečna družina; 17.45 Kdo me hoče?; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Razprava; 21.50 Šport z EP v judu; 22.20 Razuzdanci; 22.45 Dan žena – kabaret; 23.45 Rock-show; 0.45 Poročila; 0.50 Iz knjig: Erich Kästner.	8.10 Radovedni taček: kobilica, M. Čanak: Čirule, Čarule – Čarobne žogice; Očala tete Bajavaje; Vprašanja iz tv klobuka; 15.45 „Tigra“; 16.45 Slovenski ljudski plesi; 17.15 Ciklus filmov Buster Keatona; 18.30 Naš edini svet; 19.00 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Utrip; 20.30 J. Susan; Dolina lutk; 21.25 Krizkraž; 23.05 Kdo dobi prijatelje?	
NE 14.5.	9.50 Dežela gora; 10.35 Tedensko zrcalo; 11.30 Orientacija; 12.00 Panoptikum; 12.30 Železna lady; 13.45 Ko je mama stavkala; 16.30 Spored za otroke; 17.00 X-large; 19.15 Loto – žreb; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Šport; 20.15 Draga mama; 21.25 Vizije; 21.30 Čudežna piščal – opera iz Felsenreitschule v Salzburgu; 0.05 Poročila;	10.15 Tedenski kulturni pregled; 10.35 Anton Dermota; 12.15 V življenju ni mogoče dobiti vse; 13.00 Dober dan, Koroška ; 13.20 Slike iz Avstrije; 15.00 Športno popoldne (EP v judu); 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Kraj zločina; 21.55 Džingiskan (1); 23.55 Šport; 23.40 Ljubček, kje si bil?	9.00 Videostrani; 9.10 Otroška matineja: Živ-žav; Safari; J. Susan: Dolina lutk; 11.30 Domači ansambli: Celjski instrumentalni kvintet; 14.15 Veliki valček, am. film; 16.30 Dnevnik; 16.45 Krila orlov, am. film; 18.30 Plesne domislisce: Packa iz Celja; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.20 Ptice pod nebom; 21.35 Zdravo.	
PO 15.5.	13.40 Svojičas; 14.10 Rdeči prah; 15.45 Zdravo mama, zdravo oče; 16.30 Otroški spored; 18.25 Prometna vzgoja za otroke; 18.30 X-large; 19.30 Čas v sliki; 19.50 Šport; 20.15 Ne tekaj vedno proč (gledališka predstava); 21.55 Matere – mati Marie Bill; 2.40 Kristijani v Palestini – sejejo s solzami, žanjejo z vriskom; 23.40 Ljubite klasiko? 0.40 Poročila.	9.00 Kaj je ljubezen?; 12.45 Dunaj dobesedno; 15.30 Simfonični koncert; 16.20 Skavti v deželi Indijancev; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Umor z razdeljenimi vlogami; 21.45 Mojstri kuhajo; 21.55 Džingiskan (2); 23.25 Šport; 23.30 Kung Fu; 0.15 Aktualno.	10.10 Mozaik; Utrip; Zrcalo tedna; Mernik; Dan ne bi bolelo; Oči kritike; 11.45 Prepovedano, am. film; 16.30 Dnevnik; 18.10 Spored za otroke: Radovedni taček: Majske igre; Robin in Rozi; Roparski galeb; 19.30 Dnevnik; 20.05 M. Buh-A. Tomašič: Simpozij, drama; 20.50 Tamburaši iz Sodavcev; 21.15 Osmi dan; 22.10 Virtuoz.	
TO 16.5.	10.00 Glasbila z orient; 10.30 Razprava; 12.15 Bejrut: Otroci vojne; 14.00 Vroči povi, hladni polivi; 14.25 Popeye; 16.00 Oddaja za najmlajše; 18.00 Mi; 18.30 Falcon Crest; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Vesolje (1); 21.00 Poglej in ugani; 21.07 Dallas; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Hudičev reporter; 23.45 Gib Valley;	16.55 Tedaj; 17.00 Šolska televizija; 17.30 Orientacija; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 No, tole...; 21.00 Poglej in ugani; 21.07 Zunanje politični report; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Klub 2.	10.05 Šolska tv; Medn. delavsko gibanje; Pamet je boljša kot žamet; Šola tenisa; Angleščina; 16.15 Videostrani; 16.30 Dnevnik; 16.45 Mozaik, ponovitev; 18.00 Spored za otroke: M. Čanak: Čirule, Čarule – Čarobne žogice; 19.05 Risanka; 19.20 Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik; 20.05 A. Scott: Senca na soncu; 21.00 Dinar; 21.50 Dnevnik;	
SR 17.5.	10.00 Trgovina v Avstriji; 10.30 Umor z razdeljenimi vlogami; 12.10 Zunanje politični report; 13.30 Aktualno; 14.00 Vroči povi, hladni polivi; 14.24 Popeye; 18.00 Mi; 18.30 Falcon Crest; 19.17 Znanje danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.15 Izposojeni dedek; 21.10 Pogledi s strani; 21.15 Vesela človeka; 22.40 Človek z drugega planeta.	16.55 Tedaj; 17.00 Zgodovina avstrijskega gospodarstva od 1945 do danes; 18.00 Sužnja Isaura; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Souterrain; 21.45 Slike v zrcalu; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Šport s totom in nogometnim pokalom UEFA; 0.00 Aktualno.	10.10 Mozaik: Dokumentarec meseca: Dolgo iskanje; Osmi dan; Američan med štajerskimi partizani; 16.30 Dnevnik; 16.45 Somrak človeka; 18.05 Spored za otroke: Roža čudotvorna; Pod to goro zeleno; 19.05 Risanka; 19.20 Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik; 20.05 Film tedna: Slišala sem petje siren; 21.35 Zvočnost pokrajini; 22.00 Dnevnik;	
ČE 18.5.	10.00 Kompjuterski jezik logo 5; 10.30 Hudičev reporter; 13.00 Aktualno; 14.00 Vroči povi, hladni polivi; 14.25 Popeye; 14.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 Falcon Crest; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Grand Prix narodne glasbe; 22.00 Videoteka – Hotel Sacher, vrtar...; 23.05 Vročina v krvi; 1.05 Poročila.	16.25 Tedaj; 16.30 Šport; 17.15 Srečanje z živaljo in človekom; 18.30 Wurlitzer; 18.55 Loto-studio; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Notranje politični report; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Cafe Central – iz Varšave; 23.30 Filmi po želji.	10.10 Šolska tv: Umetnostna galerija Maribor; Arhitektura slov. pokrajini; Po sledih napredka; 16.30 Dnevnik; 18.20 Spored za otroke: Slovenski ljudski plesi; 19.05 Risanka; 19.20 Dobro je vedeti; 20.05 E. Orzeszkowa: Ob Njemnu; 21.00 Tednik; 21.50 Dnevnik; 22.00 Krsto Papič: Predstava Hamleta v Spodnji Mrduši, jug. film.	

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE
18.10–19.00

Petek, 12. 5.
Iz kulturnega življenja

Sobota, 13. 5.
Duhovni nagovor (T. Opetnik)
Voščila (M. Hartmann)

Nedelja, 14. 5.
„Pošlji nam ljubezni – božje energije (P. Zunder)

Ponedeljek, 15. 5.
Mladina poje – Srečanje mladinskih zborov, KKZ Dobri vasi, 16. 4. 89

Torek, 16. 5.
Partnerski magazin

Sreda, 17. 5.
Glasbena sreda – gost: Gabrijel Lipuš

Četrtek, 18. 5.
Rož – Podjuna – Zilja

Srečanje mladinskih zborov v Dobri vasi

Enkrat letno prireja Krščanska kulturna zveza v Podjuni in Rožu srečanje mladinskih zborov. Za mlade in najmlajše je to priložnost, da predstavijo svojim staršem, v kolikšni meri so napredovali na glasbenem področju. Seveda to velja tudi za vse voditelje mladinskih zborov. Letošnje srečanje v Podjuni je bilo v nedeljo, 16. aprila v avli glavne šole v Dobri vasi, kjer so bili nastopajoči tudi gostje SPD „Srce“. Med nastopajočimi so bili godba na pihala in otroški zbor KPD Šmihel, otroški zbor SPD „Srce“ in otroški zbor iz Škocijana, mladinski zbor iz Železne Kaple, mlajši mladinski zbor SPD „Danica“ iz Šentprimoža in mlada Podjuna. Reportaži o srečanju mladinskih zborov boste lahko prisluhnili na binkoštni ponedeljek, 15. maja ob 18.10.

Dober dan, Koroška!

Spored za 14. 5. ob 13.00, TV A2

- Pesem
- Materinski dan – praznik družine
- Kuhanje: recept za pisano pogačo-redovc
- Ledince: mladinska skupina se predstavlja
- Štehanje na Ziljski Bistrici – včeraj in danes
- Šport: tradicionalni Don-Bosco-turnir v Modestovem domu

od
vsepovsod

Tek prijateljstva

Letošnjo zimo je zaradi pomanjkanja snega odpadel že tradicionalni smučarski tek treh dežel od Kranjske gore preko Bele peči do Podkloštra. Da pa ta manifestacija mednarodnega prijateljstva ne bi sploh odpadla, so organizatorji poskrbeli za nadomestilo: pripravili so suhi tek na 20 kilometrov dolgi progi.

Prireditelj je uspešna nad pričakovanji. Tek se je udeležilo nad 800 tekmovalcev in tekmovalk. Tudi vreme jim je bilo naklonjeno. Udeleženci tega malega maratona so po tekmi zelo pohvalili težko, razgibano, a dobro izpeljano progo. Start je bil na nekdanji železniški postaji v Ratečah, potem pa se je proga nadaljevala skoraj po isti poti kot smučarski tek. Pri Sv. Antonu so tekači prestopili italijansko mejo, cilj pa je bil na gornjem trgu v Podkloštru. Tu pa je gledalec na žalost dobil vtis, da tek Podkloštrčanom ne pomeni veliko, saj se je zbralo le malo ljudi.

Kljub temu ali pa prav zato so prireditelji sklenili, da bo tek postal tradicionalen.

Pa še športni izid teka: najhitrejši med vsemi je bil Franci Teraž iz Mojstrane, med ženskami pa je zmagala Olga Grm iz Radovljice.

Zmaga „Rive“

Jugoslovanska skupina „Riva“ (na sliki) je s svojo pesmijo „Rock Me“ letošnja zmagovalka popevkarškega festivala Evrovizije. V noči na nedeljo je zbrala skupaj 137 točk, kar je pomenilo zmago na letošnjem festivalu v Lausanni. Na drugo mesto se je vrstila angleška skupina „Live Report“ s 130 točkami, tretje pa je zasedla Danka Birtne Kjaer. Avstrijec Thomas Forstner, nekdanji član Dunajskih slavčkov, je dosegel odlično peto mesto s pesmijo „Nur ein Lied“ (Samo pesem). Zbral je 97 točk, kar od treh žirij pa je dobil najvišjo oceno.

Boj z zemljino privlačnostjo

Na povabilo Slovenskega vestnika, Slovenskega planinskega društva Celovec ter Slovenskega šolskega društva sta Tadej Slabe in Miha Lamprecht iz Ljubljane pred nekaj dnevi v Mladinskem domu v Celovcu predstavila športno disciplino, ki v širši avstrijski javnosti skoraj ni znana, skrajno zahtevno vejo alpinizma, prosto plezanje.

Kot ste že ob napovedi predavanja lahko prebrali v posebnem prispevku Mateja Šurca, športno plezanje sicer nima dolge tradicije, zato pa je njegov razmah toliko bolj silovit. Nekateri države, kot npr. Francijo, je zajela prava plezalska histerija, hkrati pa ta šport, s katerim že tekmujejo za svetovni pokal, trka tudi na vrata olimpijskih iger.

V tem športu imamo Slovenci plezalca, ki šteje med prvih 50 na svetu, 29-letnega ljubljana Tadeja Slabe, ki je – skupaj s strokovnim novinarjem Mihom Lamprechtom – z enkratnim predavanjem predstavil ta lep, vendar tudi silno zahteven šport ali bolje rečeno človekov boj proti zemeljski privlačnosti.

Tadej Slabe in Miha Lamprecht sta publiko predstavila to novo alpinistično panogo, pri kateri zgornja meja človekovih zmogljivosti še ni dokončno znana, s pomočjo video-filma in diapozitivov. Pred nekaj leti je bila skrajna zgornja meja pri 6. stopnji, danes je že pri 11. in verjetno je samo vprašanje časa, kdaj bo prvi plezalec, mogoče celo Slovenec Tadej Slabe, postavil novo zgornjo mejo. Tadej Slabe je prvi jugoslovanski plezalec, ki je posegel že po deseti stopnji, uspehi doma in na mednarodni ravni pa opravičujejo up, da bo kmalu presegel „magično stopnjo“.

Vrhunski alpinist je celovško publiko navdušil s svojo izjemno lahkotnostjo in eleganco pri obvladovanju pre-

visov (ob prikazu video-filma) ter tudi s svojo naravnostjo skromnostjo in priljudnostjo.

Ob koncu predavanja se je v imenu publike za informativen in doživetij poln večer predavateljema zahvalil

glavni urednik Slovenskega vestnika Ivan Lukan ter izrazil prepričanje, da bo Tadej Slabe ne samo dosegel 11. stopnjo v vertikali, temveč se prebil tudi v naslovnice športnih strani največjih časopisov v Evropi in svetu.

Tadej Slabe (levo), ki se je v prostem plezanju prebil v sam evropski in svetovni vrh, ter strokovni novinar in alpinist Miha Lamprecht.

sliki: A. Kokot

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

Oslabljeni SAK igra danes proti ATUS Borovljam

Kar cela serija poškodb je hudo oslabil Slovenski atletski klub, ki bo danes, v petek ob 18.15 uri nastopil na igrišču v Trnji vasi proti ATUS Borovljam. Arthurja Hanserja, ki je v jesenski tekmi z Borovljami dosegel oba gola, so v sredo operirali, saj si je na tekmi za koroško reprezentanco pretrgal vez in si nadrobil kost v gležnju. Pa tudi Marjan Florijančič, ki je v Brežah prispeval zadetek k

presenetljivi zmagi, je moral na operacijsko mizo, tudi on si je pretrgal vez. Ker pa očitno dve nesreči še nista dovolj, je Richard Burger imel prometno nesrečo, v kateri je staknil pretres možganov, pa tudi Robert Sturm je moral zaradi enake poškodbe na tekmi z Brežami v bolnico. Za Hanserja je jasno, da v vigradnem prvenstvu ne bo mogel več igrati, v tem delu bo izpadel tudi Flo-

rijančič, vsaj Burger pa bo igral že naslednji teden.

Proti Borovljam bodo morali torej svoje znanje pokazati mlajši igralci. Namesto Hanserja bo igral Gorenšek, Florijančiča pa bo zamenjal Marko Wieser. Sekcijski vodja SAK Albin Waldhauser kljub oslabitvi upa, da bo SAK uspel, predvsem pa si želi, da bi tekmo odločila sredinska vrsta z Lojzeto Sadjakom.

Polnijo bolniške sobe: Arthur Hanser, Marjan Florijančič in Richard Burger (z leve)

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

Franci Wieser premagal tudi Talata

Boksar Franci Wieser se v avstrijskem moštvenem prvenstvu dobro uveljavlja. Minulo soboto je v Lienzu moštvo Tirolske, za katerega tekmuje, premagalo klub Boxing iz Salzburga, sam pa je po točkah premagal svetovnega prvaka Salima Talata. To je Francijev najvidnejši

uspeh v prvenstvu, s to zmagijo pa je že četrtič prispeval po tri točke za svoj klub, le proti Judu je nesrečno izgubil. S Tirolsko bo Franci Wieser 10. junija nastopil še na Dunaju, kjer se bo odločalo tudi o moštvenem prvaku. Wieserju in njegovemu moštvu zadoštuje že neodločen rezultat.

Odbojkarice prvakinja!

Odbojkarice Zvezne gimnazije za Slovence so tudi finalno kolo šolskega prvenstva prestale brez poraza in tako postale koroške prvakinja. V Šentvidu so premagale Metnitz in Wolfsberg z 2:1, Wolfsberg je sicer že vodil z 1:0 in 11:1 v drugi igri, pa so ga kljub temu še premagale. To je doslej največji uspeh odbojkaric gimnazije in čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika, ki jim želi uspeh tudi na avstrijskem prvenstvu!

ŠPORTNI TERMINI

NOGOMET

Petek, 12. 5. 1989: Slovenski atletski klub – ATUS Borovlje (Trnja vas, 18.15).

Sobota, 13. 5. 1989: Pliberk – SV Šentvid (17.30).

Nedelja, 14. 5. 1989: Nogometni turnir za pokal Košute. Sodelujejo Slovenski atletski klub, ŠD Sovodnje iz Italije, LTH Škofja Loka ter DSG Selezell. Začetek turnirja na stadionu pod Košuto bo ob 12. uri. Vsi ljubitelji nogometa pristrčno vabljeni!